

2017 ANAYASA REFERANDUMU

Millet beğenmediğini niye tekrar seçsin?

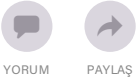
AK Parti ve MHP'nin uzlaşısı sağladığı anayasa çalışmaları sürecinde aktif rol alan Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Anayasa Profesörü Şükrü Karatepe, Türkiye için en ideal değişikliğin cumhurbaşkanlığı sistemi olduğunu söyledi.

Abone Ol [Google News](#)

Aybike Eroğlu · 10 Nisan 2017, 04:00 · Son Güncelleme: 10 Nisan 2017, 08:49 · Yeni Şafak

Şükrü Karatepe

YORUM PAYLAŞ

Türkiye'deki çift başlılığı ortadan kaldırmak için harekete geçtiklerini söyleyen Karatepe, anayasa metnine bugüne kadar 19 kez müdahale edildiğini belirterek, daha yalın bir Türkçe'yle tüm maddelerin yeniden yazılması gerektiğini söyledi. Anayasa çalışmaları sırasında yaşananları da Yeni Şafak'a anlatan Karatepe, sistemin adının başkanlık mı cumhurbaşkanlığı mı olacağı konusuna son noktanın bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından konulduğunu belirtti.

Anayasa profesörü olarak mevcut Anayasa'yı ve değişiklikleri yeterli buluyor musunuz?

İnsan içine çıkacak bir anayasamız olsun istiyorsak, tüm metnin baştan aşağı yeniden yazılması

gerekiyor. Bu değişiklikle birlikte anayasada 19'uncu değişiklik yapılmış olacak. Bir metne 19 defa müdahale ediyorsunuz, orasından burasında kesmeler kırpmalar yapıyorsunuz, sürekli ilaveler yamalar yapıyorsunuz. Böyle olunca bunun anlatımı da baştan sona bozulmuş oluyor. Oturup en baştan güzel bir Türkçe ile belki hükümleri bile değiştirmeden, açık berrak bir Türkçeyle maddeler yeniden kaleme alınmalı. Böylece hem maddelerin hacmi azalacak, daha kolay daha anlaşılır bir anayasa metnine sahip olacağız. Özellikle milletvekili ve cumhurbaşkanı yemininin değiştirilmesi gerekiyor. Cumhurbaşkanlığı yemin metninde 12, milletvekili yemin metninde ise 9 adet ve kullanılmış. Her iki metin de, dil ve anlatım bakımından kötü bir Türkçeyle yazılmıştır. Öyle ki 3-4 dönem vekil seçilmiş kişiler, milletvekili yeminini etmekte zorlanıyor, kağıttan bile okuyamıyor.

Referandumdan 'evet' çıkarsa, mevcut anayasa değişiklik gerekecek o halde. Hangi maddeler tedavülden kalkmış olacak?

Parlamente sistemdeki yasama- yürütme ilişkisi parlamentonun ve yürütmenin çalışması daha teferruatlı bir olay. Diyelim ki başkanlık sisteminde 2 makamın imzalaması gerekiyorsa, parlamente sistemde 5 makamın imzalaması gerekiyor. Dolayısıyla bürokraside işlemlerin tamamlanması için çok fazla makam dolaşmak gerekiyor. Şimdi 18 madde değiştirdik ama bu 18 maddenin tamamı hükümlere ait değil. 15 madde hükümlere ait ve 3 madde de geçiş maddesi olmasıyla dikkat çekiyor. Yani bu anayasa yürürlüğe girdiğinde anayasanın 21.maddesi işlevsiz hale gelecek. Kısaca parlamente sistemin hükümlerine göre 15 madde değişiyor, 21 madde ise hiçbir hüküm anlam ifade etmediği için yürürlükten kaldırılmış olacak.

Yeni sistem millet tarafından onaylanırsa 2019'da yürürlüğe girecek. Bu süre zarfında nasıl bir alt yapı hazırlanması gerekiyor?

Bekleme kısmı şöyle, biz başkanlık sistemine göre bürokrasimizi yeniden düzenleyeceğiz. Sistem değişikliği dediğimiz sadece cumhurbaşkanının ve parlamentonun oluşmasından sonra ülkenin ülkenin yönetilmesi, vatandaşın ihtiyaç duyduğu hizmetlerin yerine getirilebilmesi için bakanlar ve bakanlıkların oluşması, parlamentonun kanun yapabilmesi için de yapısının değişmesi gerekiyor. Önceden bürokrasinin hazırladığı kanun taslakları, hülümet kanalıyla Meclis'e getiriliyor, Meclis'te kanunlaşıyordu. Sistem değişikliği yapıldığında artık hükümet Meclis'e kanun tasarısı götürmeyecek. Milletvekilleri kanun yapabilmesi için, Meclis'in iç yapısının, çalışma usulünün ve komisyonların buna göre dizayn edilmesi gerekiyor. Bunun için de Meclis'in çalışmasını düzenleyen Meclis İç Tüzüğü baştan sona yeniden yazılacak. Meclis şu an kanun hazırlamadığı için Cumhurbaşkanlığı sistemi geldiğinde, kanun hazırlayacak, komisyonlar da bu metne son halini verecek. Bu işlemlerin yapılabilmesi için komisyonların çoğaltılması, hizmet alanlarına göre yeni komisyonların kurulması, kurulacak komisyonların da çalışma usulünün kanun yapacak şekilde değiştirilmesi gerekiyor. Meclis mevcut iç tüzükle çalışamayacağı için, gerekli değişikliklerin tamamlanması adına zamana ihtiyaç var.

Peki bu 'tek adamlık' kaygısının temelinde ne var?

Bu politik bir ihtam. Yapılan teknik düzenlemeler hukuk metni gibi incelenerek cevap veriliyor. Politik bir ithama dönüştürülerek vatandaşların önüne sürülüyor. Türkiye’de diktatörlük, tek adamlık olamaz, neden olamaz? Birincisi bir cumhurbaşkanı en fazla 10 yıl görev yapacak. Kanun yapamayacak. İlk dönemde demokrasiden ayrılan aday, ikinci dönemde seçilmez. Mevcut düzende hiçbir sorumluluğu olmadığı gibi, yaptığı işlerle ilgili hiçbir yargı organına da başvurulamıyordu. Şimdi ise cumhurbaşkanı yaptığı tüm düzenlemelerin sorumluluğunu da taşıyacağı için hesap verecek. Yaptığı kararname düzenlemeleri için Anayasa Mahkemesi ve diğer tüm işler için de İdare Mahkemeleri’ne dava açılacaktır. Sorumsuz cumhurbaşkanı, sorumlu cumhurbaşkanı oluyor.

GÜÇSÜZ DİRAYETSİZ BİR ADAMIN SEÇİLMESİ MÜMKÜN DEĞİL

Anayasa çalışmaları sırasında aktif rol aldınız. Acaba Cumhurbaşkanı Erdoğan ile ters düştüğünü anlar oldu mu?

Düşmedik ama tabiki bazı konularda kendisiyle farklı düşündüğümüz anlar oldu. Bu durumlarda görüşlerimizi titizlikle dinledi. Mesela biz anayasa hazırlanırken, ilgili makama hangi ismi vereceğimize bir türlü karar verememiştik. Hem cumhurbaşkanı hem de başkan tanımlamasını kullandık. Hazırladığımız metinde bu ikiliye yer verdik. Sayın Erdoğan hiç tereddüt etmeden, Türkiye cumhurbaşkanlığı ile yönetilir. Türk milletinin cumhurbaşkanına sevgisi ve saygısı var. Bugüne kadar kabul görmüş ve sevilmiş, vatandaşların hafızasına yerleşmiş bir kavramdır. Bu yüzden bu isim böyle kalacak ve değişmeyecek dedi. Başkanlığın geçerli olduğu ülkelerde başkan sıfatı kullanılırken, Türkiye’de ise cumhurbaşkanı tercih edildi ve bunun kararını ise Sayın Erdoğan verdi.

18 YAŞ ERDOĞAN’IN FİKRİ

Başka bir önerisi oldu mu?

Ayrıca biz taslağı hazırlarken, milletvekili seçilmesi yaşını indirmemiştik, 25 olarak kalsın diyorduk. Cumhurbaşkanımız bize metin hazırlanırken, şu soruyu yöneltti: “Seçmek mi daha sorumluluk isteyen birşey yoksa seçilmek mi?” Seçildiğinizde sadece kendinizle ilgili bir sorumluluğunuz var, ancak seçtiğinizde ise 80 milyon insanın vebalini taşıyorsunuz. Daha sonra da, “Oy verme hakkı, parlamentoyu belirleme hakkı verilen kişilere, seçilme hakkı niçin vermiyorsunuz. O daha mesuliyet isteyen bir iş, deyince biz de hiç itiraz etmeden, 18 yaşında seçilme kanununa yer verdik. 18 yaşında seçilme hakkı da cumhurbaşkanımızın fikridir.

Türkiye’de kuvvetler ayrılığının tam manasıyla yaşanmadığı belirtiliyor. Acaba yeni sistemle eski sistem arasında nasıl bir fark olacak?

Bu anayasa yürürlüğe girdiği takdirde cumhurbaşkanlığı sistemi de yürürlüğe girmiş olacak. Dolayısıyla su an ismen var olan kuvvetler ayrılığı da fiilen havata geçecek. Çünkü basbakanın

hükümeti kurması çoğunluğa dayanıyor. Başbakan iktidar partisinin başkanı olarak hem Meclis'teki grubun başkanı hem de dışarıda hükümetin başkanı oluyor. Böylece her ikisi de başbakana bağlı olarak çalışıyor. Yeni sistemle cumhurbaşkanı kurduğu kabineyle yürütmeyi yerine getiriyor. Parlamento da yasama faaliyetini yerini getiriyor. Cumhurbaşkanı kararname ile kendi yürütme alanını düzenliyor. Olumlu yanı ise Türkiye'de parlamento çok çalışıyor, sürekli kanun çıkarıyor, çıkardıkça da yeni kanunlara ihtiyaç duyuluyor. Dünyanın çok az ülkesinde Türkiye'deki gibi bir durum yaşanıyor. Kanun çıkarıldıkça yenisine ihtiyaç duyuluyor. Yeter bu kadar kanun da diyemiyoruz çünkü kanunların çıkarılış mantığı yanlış. Ne kadar detaylı, ayrıntılı konu varsa en ince noktasına kadar kanunla düzenleme yapılıyor. Hal böyle olunca kanundan çok mevzuatçılığa dönüşüyor. Vatandaşlarımızı en çok mevzuattan şikayet ediyor. Mevzuat dediğimiz şey bir alanı düzenleyen hukuk kuralları demektir. Almanya, Fransa ve İtalya'da bir alanı düzenleyen 10 kanun varsa bizde bu 30 kanunla belirtilmiş. Bunun önüne geçmek için de parlamento kanun yapacak. Cumhurbaşkanı kararnamesiyle karara bağlanacak, kanunlar kanun gibi daha genel, daha objektif olacak. Bu da kanun kavramının gerçek anlamını kazanmasına neden olacak. Türkiye artık mevzuatçı bir ülke olmayacak. Kanunlar kanuna benzeyecek, cumhurbaşkanı kararnamesiyle de ayrıntılı, detaya yönelik konular düzenlenecek. Böylece kanunlar üst seviyede, kararname daha alt seviyede ülkenin yönetilmesini sağlayacak.

KHKLAR 3 AY İÇİNDE KARARA BAĞLANACAK

Yeni sistemde OHAL ilan etme yetkisi cumhurbaşkanında olacak. OHAL süreci nasıl belirlenecek?

OHAL ilanı bugünkünden farklı değil. Bugün Bakanlar Kurulu nasıl OHAL ilan ediyorsa, yeni sistemde de aynı olacak. Buradaki en önemli düzenleme sıkıyönetimin kalkmasıdır. Anayasadan sıkıyönetim kalkıyor, bu çok önemli birşey. Çünkü sıkıyönetim olduğundan askerler doğrudan doğruya sivilleri yönetebiliyor. Bunun kalkması bence Türkiye'de vesayet sisteminin ortadan kalkmasını sağlayan en önemli düzenlemedir. Ayrıca OHAL zamanında çıkan kanun hükmünde kararname gibi düzenlemelerle ilgili yetkiler, Bakanlar Kurulu'ndan alınarak cumhurbaşkanına verildi. Mevcut düzenlemede Bakanlar Kurulu'nun OHAL'de çıkardığı KHK'lar Meclis'e gönderiliyordu. Peki Meclis'te görüşülse ne oluyor, görüşülme ne oluyor.. Bununla ilgili bir hüküm yok, yeni sistemle KHK Meclis'e gidiyor ancak 3 ay içinde konularak karara bağlanmak zorunda. Eğer görüşülüp karara bağlanmazsa, yürürlükten kalkıyor.

Son olarak en çok merak edilen hususlardan biri de Cumhurbaşkanı yardımcılığı makamı. Direkt atama yoluyla göreve başlayacak yöneticilerin niçin seçilmediğini açıklayabilir misiniz?

Başkanlık sistemiyle yönetilen bazı ülkelerde, başkan yardımcısı başkanla birlikte seçiliyor. Mesela ABD birlikte seçilen ülkelerden biri. Biz tek başlılık olması için sistem değişikliğine gitmeyi hedefliyoruz. Cumhurbaşkanı yardımcısı seçimle gelirse, çift başlılık devam eder. Nitekim son günlerde ABD Başkanı Trump ile yardımcısı arasında yaşanan açıklama sıkıntılarını

İNTEKİM SON GÜNLERDE ABD BAŞKANI TRUMP İLE YARDIMCISI ARASHİDA YAŞANAN AÇIKLAMALAR SIKINTILARI bu kanunun ne kadar yerinde olduğunu da ortaya koyuyor. Trump bir açıklama yapıyor, başkan yardımcısı da farklı bir açıklama yapıyor. Bir süre sonra başkan yardımcısı 'sen seçildiysen ben de seçildim' mantığıyla hareket ederek, başkan gibi davranmaya başlıyor. Başkandan farklı politikalar izleyebiliyor. Başkan bir şekilde görevden uzaklaştığında yardımcısı süreyi doldurabiliyor. Bunun için başkandan memnun olmayanlar başkanı ortadan kaldırmaya çalışabiliyor. Biz bu riski sona erdirmek için, cumhurbaşkanlığı makamı boşaldığında başkan yardımcısının 45 gün vekalet etmesi ve daha sonra seçime gidilmesi yönünde bir düzenleme yaptık. Diyelim ki başkan öldü ve yeni başkan seçimi yapılması gerekiyor. Seçime 1 yıldan daha az varsa, milletvekili seçimleri de başkanla birlikte yapılıyor. Seçime 1 yıldan fazla zaman varsa, sadece başkan seçimi yapılıyor.

MHP Milli birlik düşüncesiyle hareket etti

Milliyetçi Hareket Partisi'nin evet kararını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Milliyetçi Hareket Partisi'nin politikaları başından beri Türkiye'nin birliği, bütünlüğü, terörün önlenmesi gibi milli meseleler üzerinde yürüyor. MHP ilk gününden bu yana huzuru, milli birliği ve bütünlüğü, Türkiye'nin sınırlarının korunmasını ve Türkiye'ye bir dış müdahalenin olmamasını politika olarak benimsemiştir. Son olarak FETÖ/PDY'nin ihanet girişiminden sonra bu konularda kaygı oluşmuştur. Bu kaygı MHP yönetimini ve kadrolarını, hükümete yardımcı olmaya teşvik etmiştir. Bu neden parti, milli birlik ve bütünlük gayesiyle kurulmak istenen tuzaklara karşı hükümetle birlikte hareket etmiştir.

PAYLAŞ

#Anayasa referandumu

#16 Nisan 2017

ÖNERİLEN VİDEO

SEÇİM E-POSTA ABONELİĞİ

Piyasa değeri dört milyon lira

Türk mühendis 120 bin liraya üretti.

Mariupol'da büyük yıkım

Rusya bombalıyor: Ukrayna direniyor.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

